

hostis et aduersarius iudeorum cogitauit contra eos malum: ut occideret illos atque deleteret: et misit phur (quod nostra lingua vertit in sortem) et postea ingressa est Hester ad regem: obsecrans ut conatus eius litteris regis irriti fierent: et malum quod contra iudeos cogitauerat: reuertere in caput eius. Denique et ipsum et filios eius afflixerunt cruci: atque ex illo tempore dies isti appellati sunt phurim id est sortium: eorum phur id est sortis in vnam missa fuerit. Et cuncta que geste sunt epistole id est libri huius volumine continentur: queque sustinuerunt et que deinceps immutata sint: susceperunt iudei super se et semen suum. et super cunctos qui religioni earum voluerint copulari: ut nulli liceat duos hos dies absque solennitate transigere quos scriptura testatur et cetera expectant tempora annis sibi iugiter succedentibus. Isti sunt dies quos nulla unquam deleuit obliuio. et per singulas generationes cuncte in toto orbe proutie celebrabunt nec est ulla ciuitas in qua dies phurim id est sortium non obseruentur a iudeis et ab eorum progenie que his ceremoniis obligata est. Scripseruntque Hester regina filia abiabel et mardocheus iudeus etiam secundarum epistolarum: ut omni studio dies ista solennis sanctiretur in posterum. Et miserunt ad omnes iudeos qui in centumvigintiseptem prouincijs regis Assueri versabantur: ut haberent pacem et susciperent veritatem: obseruantes dies sortium et suo tempore cum gaudio celebrarent: sicut constituerat Mardocheus et Hester. Et illi obseruanda susceperunt a se et a semine suo ieiunia atque clamores et sortium dies: et omnia que libri huius qui vocatur Hester historia continetur. Capitulum .X.

Rex vero Assuerus omnes terram et cunctas maris insulas fecit tributarias: cuius fortitudo et imperium et dignitas atque sublimitas quae exaltauit Mardocheum scripta sunt in libris medorum atque persarum. et quomodo mardocheus iudaici generis secundum a rege assuerus fuerit: et magnus apud iudeos: et acceptabilis plebi fratrum suorum: querens bona populo suo: et loquens ea que ad pacem seminis sui pertinerent. Que habentur in hebreo plena fide expressi. hec autem que sequuntur scripta: reperiuntur in editione vulgata que grecorum lingua et litteris continentur: et interim

post finem libri hoc capitulum ferebatur quod iuxta consuetudinem nostram obelo id est verum proutauimus. Dixitque Mardocheus: A deo facta sunt ista. Recordatus sum somnium quod videram hec eadem significantis: nec eorum quicquam irritum fuit. Paruus fons qui creuit in fluvium: et in lucem solemque conuersus est: et in aquas plurimas redidit. Hester est: quam rex accepit uxorem: et voluit esse reginam. Duo autem dracones: ego sum et aman. Gentes que conuenerunt hi sunt: qui conati sunt delere nomen iudeorum. Gens autem mea israel est que clamauit ad dominum: et saluum fecit dominus populum suum. liberauitque nos ab omnibus malis: et fecit signa magna atque portenta inter gentes: et duas sortes esse precepit. vnam populi dei: et alteram cunctarum gentium. Venitque utraque sortis in statutum ex illo iam tempore coram deo vniuersis gentibus: et recordatus est dominus populi sui: ac misertus hereditati sue. Et obseruabuntur dies isti in mense adar quattodecima et quattodecima die eiusdem mensis: cum omni studio et gaudio in vnum cunctus populi congregati in cunctas deinceps generationes populi israel. Capi. XI.

In quarto regnante Ptolomeo et cleopatra attulerunt dositheus qui se sacerdotem et leuitici generis ferebat. et Ptolomeus filius eius hanc epistolam phurim: quam dixerunt interpretatum esse lisimachum Ptolomei filium in hierusalē. Hoc quoque principium erat editione vulgata: quod nec in hebreo nec apud ullum fertur interpretum. Anno secundo regnante Artaxerxe maximo. prima die mensis nisan: vidit somnium Mardocheus filius iaheri filij semei. filij dis tribu beniamin. homo iudeus qui habitabat in urbe susis: vir magnus et inter primos aule regie. Erat autem de eo numero captiuorum quos transtulerat Nabuchodonosor rex babilonis de hierusalem cum ieconia rege iuda: et hoc eius somnium fuit. Apparuerunt voces et tumultus: tonitrua et terreremotus: et conturbatio super terras: et ecce duo dracones magni: paratique contra se invicem: ad quorum clamores cuncte concitate sunt nationes ut pugnarent contra gentem iustorum. Fuitque dies illa tenebrarum et

discriminis. tribulationis et angustie. et ingens
formido super terram. Cōturbataque est gens in
storum timentium mala sua: et parata ad mor
tem. Clamaueruntque ad deum: et illis vociferanti
bus fons pius creuit in fluvium maximum. et in
aquis plurimas redundavit. Lux et sol orti sunt
et humiles exaltati sunt. et deuorauerunt ineli
tos. Quod cum vidisset Mardocheus et surrexisset
de stratu: cogitabat quid deus facere vellet
et fixus habebat in animo scire cupiens: quod signi
ficaret somnium. Capitulum .XII.

Morabatur autem eo tempo
re in aula regis: cum bagatha et tha
ra eunuchis regis qui ianitores erant
palatii. Cuius intellexisset cogitationes eo
rum et curas diligentius prouidisset didicit
quod conarentur in regem artaxerxen man
mittere: et nunciauit super eo regi. Qui de
utroque habita questione. confessos iussit du
ci ad mortem. Rex autem quod gestum erat:
scripsit in commentariis. Sed et Mardocheus
rei memoriam litteris tradidit. Precepitque
ei rex ut in aula palatii moreretur. datis ei
pro delatione muneribus. Aman vero filius ama
bathi buges erat gloriosissimus coram re
ge. et voluit nocere Mardocheo et populo
eius pro duobus eunuchis regis qui fue
rant interfecti. Ducusque prohemium. Que
sequuntur in eo loco posita erant ubi scriptum
est in volumine et diripuerunt bona vel sub
stantias eorum. Que in sola vulgata editione
reperimus. Epistole autem hoc exemplar
fuit. Capitulum .XIII.

Rex marinus artaxer
xes ab india usque ad ethiopiam cen
tum viginti septem prouinciis prin
cipibus et ducibus: qui eius imperio subiecti
sunt salutem cum plurimis gentibus imperare
et uniuersum orbem mee dominationi subiugassem:
volui nequaquam abuti potestate magnitudinis.
sed clementia et lenitate gubernare subiectos:
ut absque ullo terrore vitam silentio transigentes
optata cunctis mortalibus pace frueren
tur. Querente autem me a consiliariis meis quomodo
posset hoc impleri. unus qui sapientia et fide
de ceteros precebat: et erat post regem secu
dus Aman nomine: indicauit mihi in toto
orbe terrarum populum esse dispersum qui nouis
utere legibus: et contra omnium gentium con
suetudinem faciens. regum iussa premeret: et

uniuersarum concordiam nationum sua dissen
sione violaret. Quod cum didicissemus viden
tes unam gentem rebellem aduersus omne
hominum genus peruersis uti legibus: nostrisque
iussionibus contraire. et turbare subiecta
rum nobis prouinciarum pacem atque con
cordiam: iussimus ut quoscunque Aman qui
omnibus prouinciis prepositus est et secundus
a rege. et quem patris loco colimus monstra
uerit: cum coniugibus ac liberis deleantur ab ini
micis suis. nullusque eorum misereatur quar
tadecima die duodecimi mensis adar anni presen
tis: ut nepharii homines uno die ad infe
ros descendentes: reddant impio nostro pa
cem quam turbauerant. Ducusque exemplar
epistole. Que sequuntur post eum locum scri
pta reperi ubi legitur. Pergensque Mardocheus
fecit omnia que ei mandauerat. Ester. nec tamen
habens in hebraico et apud nullum penitus se
runt interpretum. Mardocheus autem deprecatur
est deum: memor omnium operum eius: et dixit.
Domine domine rex omnipotens: in diuina enim
tua cuncta sunt posita: et non est que possit tue re
sistere voluntati: si decreueris saluare isra
bel. Tu fecisti celum et terram: et quicquid celi
ambitu continetur dominus omnium es: nec
est qui resistat maiestati tue. Cuncta nosti et
scis quia non pro superbia et contumelia et ali
qua glorie cupiditate fecerim hoc: ut non
adorarem Aman superbissimum. libenter enim pro
salute israel etiam vestigia pedum eius deosculari
paratus essem: sed timui ne honorem dei mei
transferrem ad hominem: et ne quem ad
rare excepto deo meo. Et nunc domine rex de
us abraham miserere populo tuo: qui voluit nos
inimici nostri perdere et hereditatem tuam delere
Ne despicias precem tuam quam redemisti de egi
pto. Exaudi deprecationem meam et propitius esto
forti et funiculo tuo: et conuertere luctum nostrum
in gaudium: ut viuentes laudemus nomen tuum
domine: et ne claudas ora te canentium. Omnis
quoque israel pariter mente et obsecratione cla
mauit ad dominum: eorumque eis certa mors im
penderet. Capitulum .XIII.

Ester quoque regina con
fugit ad deum: pauens periculum quod
imminebat. Cuius deposuisset ve
stes regias: fletibus et luctu apta indume
ta suscepit: et pro vngentis variis cinere et
stercore impleuit caput. et corpus suum
humiliavit ieiuniis. omniaque loca in quibus an